

PROGRAM

**profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych**

dla gminy Płośnica

na 2006 rok

I. Podstawa prawna i merytoryczna Programu:

1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku wraz z nowelizacjami.
2. Założenia Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Potrzeby i specyfika środowiska lokalnego w oparciu o stan problemów związanych ze środkami odurzającymi.

WSTĘP

Przedstawiony poniżej gminny program zawiera propozycję działań dla gminy Płońsk na 2005rok. Głównym jego celem jest ograniczenie rozmiarów problemów alkoholowych, zapobieganie powstawaniu nowych problemów oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami. Program swoim zasięgiem obejmuje grupy ryzyka i osoby uzależnione nie tylko od alkoholu, ale dotyczy także wszystkich innych substancji uzależniających. Wszędzie tam gdzie mowa jest o uzależnieniu od alkoholu, działaniach wobec osób uzależnionych od alkoholu, profilaktyce należy problem rozumieć szerzej: dotyczy wszystkich uzależnień od substancji psychoaktywnych. Program wskazuje, że należy kontynuować podjęte wcześniej działania, jednocześnie zwracając większą uwagę na:

- konsekwentne egzekwowanie prawa dotyczącego alkoholu na poziomie lokalnym
- uwzględnienie problematyki przemocy w rodzinie związanej z nadużywaniem alkoholu
- systemowe i stałe prowadzenie nowoczesnej profesjonalnej profilaktyki edukacyjnej dla dzieci i młodzieży

Gminny program profilaktyki w sferze strategii i celów jest zgodny z zapisami narodowego programu rozwiązywania problemów alkoholowych przyjętych w sierpniu 1996r.

Diagnoza

Gmina Płońnica liczy 6.285 mieszkańców. Na terenie gminy są 3 wsie po byłym PGR. Z raportu Policji i GOPS oraz zgłaszających się osób najczęściej spożywanym alkoholem jest piwo i wino.

Na terenie gminy Płońnica naukę pobiera 736 dzieci . Nauczają 83 nauczycieli w szkołach: w 4 podstawowych zbiorczych, 4 filijnych szkołach podstawowych i 1 publicznym gimnazjum. Na terenie gminy znajduje się 1 szkoła średnia.

Stan zasobów w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych:

Na terenie gminy Płońnica nie istnieje Poradnia Odwykowa, natomiast w odległości 15 km od naszej gminy znajduje się:

- Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia .

W składzie Komisji jest przeszkolona kadra w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy psychologicznej .

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Komisja , jako jedna z dwóch podmiotów (obok Prokuratury) ma ustawowe prawo do kierowania wniosków do Sądu o objęcie leczeniem odwykowym . Najwięcej zgłoszeń do Komisji wpływa od Policji i kierowanych z GOPS, a dopiero od rodzin. Taka kolejność występuje od roku ubiegłego.

W skład Komisji wchodzi :

- 1 lekarz
- 1 policjant
- 2 nauczycieli
- 2 pracowników socjalnych
- 1 osoba po odbytej terapii własnej
- -2 pracowników sektoru samorządowego .

Przewodniczącym Komisji jest Wójt Gminy, a jej pracami kieruje Pełnomocnik Wójta.

Komisja prowadzi porady, pomoc merytoryczną z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych , jak również pomoc w sprawach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Uzależnienie od alkoholu

Jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną.

O uzależnieniu od alkoholu można mówić, gdy występują przynajmniej trzy wymienione objawy w okresie jednego miesiąca lub w ciągu ostatniego roku - kilkakrotnie w okresie krótszym niż miesiąc.

- silne pragnienie lub poczucie przymusu picia (głód alkoholowy)
- niezdolność do powstrzymania się od picia, trudności w zakończeniu picia, trudności w ograniczeniu ilości wypijanego alkoholu.
- fizjologiczne objawy zespołu abstynencyjnego po ograniczeniu lub przerwaniu picia (drzenie , nadciśnienie tętnicze, nudności , biegunka, bezsenność, niepokój.
- zmieniona tolerancja na alkohol (potrzeba spożywania większych dawek alkoholu dla osiągnięcia oczekiwanego efektu).
- koncentracja życia wokół alkoholu.

Współuzależnienie

współuzależnienie nie jest chorobą taką jak uzależnienie od alkoholu, ale szkodliwą formą przystosowania się do patologicznego systemu rodzinnego.

Osoba współuzależnienia podejmuje wiele działań, które jej zdaniem mają doprowadzić do poprawy sytuacji, a jednak konsekwentnie utrwalają i pogłębiają problem.

Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które choć odwieczne od kilkunastu lat istnieje w świadomości społecznej w naszym kraju i jest przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zaradczych.

Aby przerwać złą sytuację wokół pojedynczej ofiary i zmienić jej sytuację, nie wystarczy motywacja do pomagania.

Potrzebne są konkretne umiejętności . Istotną rolę odgrywają emocje i przekonania osób pomagających. Z doświadczenia w pracy - z ofiarami maltretowanymi

fizycznie czy psychicznie, od wielu lat zamkniętymi w pułapce pozornie bez wyjścia i sprawcami, którzy zaprzeczają rzeczywistości i składają całą winę na ofiary .

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc psychiczna
- przemoc fizyczna
- przemoc seksualna
- przemoc ekonomiczna

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Konsekwencje przemocy doświadczonej w dzieciństwie

Oprócz widocznych skutków przemocy w czasie jej trwania , obserwuje się skutki odroczone, posunięte w czasie.

Doświadczenia z dzieciństwa mają wpływ na całe życie.

W rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą chłopcy uczą się agresji wobec kobiet. . Dziewczynki zaś godzą się później , aby partner ich poniżał.

Zarówno jedni , jak i drudzy, uczą się w życiu , że jedyną drogą rozwiązania problemu jest przemoc.

Fazy cyklu przemocy

Analiza związków, w których ofiary byli maltretowani , ujawnia , że w pierwszych latach rozwijania się przemocy występuje specyficzny cykl przemocy składający się z trzech powtarzających faz:

- faza pierwsza - narasta napięcie i agresywność , każdy drobiazg wywołuje irytację, najmniejsza rzecz jest powodem awantury, zaczyna więcej pić lub dopiero pokazuje, że pije.

- faza druga - to gwałtowniejsza przemoc. Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Ofiara doznaje zranień fizycznych i psychicznych.

- faza trzecia - nazywana fazą miodowego miesiąca - wszystko zmienia się . Przestaje nagle pić , staje się inną osobą . Okazuje skruchę , przeprosza , obiecuje, zaczyna okazywać ciepło i miłość.

Faza miodowego miesiąca przemija i szybko rozpoczyna się faza narastania napięcia. Wszystko zaczyna się od nowa.

Zasady pomocy dorosłych ofiar przemocy w rodzinie

Punktem wyjścia do pracy z osobami doznającymi przemocy jest przyjęcie założenia, że nic z tego, co robiła ofiara i żadne okoliczności nie mogą usprawiedliwiać przemocy, czy zdjąć odpowiedzialność za nią ze sprawcy.

Diagnoza skutków przemocy

- trudności z zasypianiem, budzenie się w nocy, koszmary senne.
- kłopoty z koncentracją za rzeczach obojętnych,
- uczucie przygnębienia, smutku,
- utrata apetytu lub nadmierne objadanie się,
- częste bóle głowy, żołądka, brzucha,
- bóle w krzyżu i w stawach,
- chroniczne infekcje dróg moczowych,
- przypomnienie sobie przemocy w dzieciństwie.
- unikanie wszystkiego, co mogłoby wzbudzić bolesne wspomnienia.

Czynniki, które nasilają przemoc:

- nadużywanie alkoholu (przemoc staje się gwałtowniejsza kiedy sprawca jest pod wpływem alkoholu)

II. Cele Programu:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów tych problemów, które aktualnie występują.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń jakie niesie ze sobą używanie środków chemicznych zmieniających świadomość.

5. Przestrzeganie prawa w zakresie niepodawania alkoholu nieletnim w punktach sprzedaży na terenie gminy.
6. Uwzględnienie problematyki przemocy w rodzinie związanej z nadużywaniem alkoholu.
7. Utrzymanie na obecnym poziomie oddziaływań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
8. Rozszerzenie systemu szkoleń pracowników różnych grup zawodowych współpracujących z komisją ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
9. Dalsze wspieranie systemu leczenia odwykowego.
10. Tworzenie systemu wspierania dzieci z rodzin zagrożonych alkoholizmem.

III. Warunki niezbędne do osiągnięcia tych celów:

1. Ograniczenie i zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych.
2. Zwiększenie skuteczności, dostępności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
3. Wprowadzenie nowych programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
4. Usprawnienie systemu kontroli związanego z przestrzeganiem prawa w punktach sprzedaży.
5. Zmiana zachowań, postaw obywateli i instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem.
6. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).
7. Organizowanie działalności kulturalnej, rekreacyjno – rozrywkowej mającej na celu ukazanie prawidłowych form spędzania czasu wolnego.
8. Szkolenia podnoszące kwalifikacje i umiejętności w pracy komisji.
9. Współpraca z organizacjami niosącymi wszechstronną pomoc w dziedzinie rozwiązywania problemów alkoholowych.
10. Rozpropagowanie materiałów (plakaty, broszury) w środowisku lokalnym.

IV. Zadania

- I. Zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych.

1. Wspomaganie rzeczowe i finansowe Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Działdowie, do którego kierowane są osoby z terenu gminy Płońnica.

a) Metody i sposób realizacji:

- zakup literatury niezbędnej w pracy Ośrodka Terapii
- zapewnienie możliwości udziału w szkoleniach.
- udzielenie pomocy finansowej w tworzeniu nowoczesnej bazy profilaktycznej Ośrodka Terapii w Działdowie .

b) Odpowiedzialni za realizację:

- Przewodniczący Komisji ds. PiRPA
- Pełnomocnik Wójta
- Komisja

2. Dalsze funkcjonowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, punktu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ofiar przemocy.

a) Metody i sposób realizacji:

- dalsze zatrudnienie specjalisty instruktora terapii do prowadzenia grupy wsparcia dla osób uzależnionych / 1 raz w tygodniu/
- dalsze zatrudnienie specjalisty instruktora do pracy z Grupą dla osób współuzależnionych od alkoholu i ofiar przemocy w rodzinie / 1 raz w tygodniu/.

b) Odpowiedzialni za realizację:

- Przewodniczący Komisji ds. PiRPA
- Pełnomocnik Wójta ds. PiRPA

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cel : zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych, zaburzeń życia rodzinnego.

1. Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

a) Metody i sposób realizacji:

- Wezwania osób zgłoszonych do Komisji z powodu nadużywania alkoholu i stosowania przemocy na rozmowy interwencyjno – motywacyjne.

- informacja o dostępności leczenia.

- b) Odpowiedzialni za realizację:
- Pełnomocnik Wójta ds. PiRPA
- Członkowie Komisji

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cel: zmniejszenie ilości alkoholu spożywanego przez młodzież.

1. Kontynuacja programów profilaktycznych na terenie szkół.
2. Działania profilaktyczne w szkołach rozszerzające działalność wychowawczą.
3. Otwarte grupy wsparcia informujące o chorobie alkoholowej.

- a) Odpowiedzialni za realizację:
- Pełnomocnik Wójta ds. PiRPA
- Członkowie Komisji

IV. Organizacja imprez rozrywkowych mających wyraźne odniesienie profilaktyczne, odbywające się bez alkoholu, eksponujące w wyraźny sposób ten fakt

1. Spotkania rozrywkowe
2. Organizacja i promocja Kampanii Edukacyjnych, Obchodów Dni Trzeźwościowych oraz Imprez , Festynów Propagujących Trzeźwy i Zdrowy Styl Życia.

- a) Metody i sposób realizacji:
- współpraca z GOK, GOPS, Policją oraz szkołami

- b) Odpowiedzialni za realizację:
- Pełnomocnik Wójta
- Członkowie Komisji

V. Organizacja szkoleń.

- a) Metody i sposób realizacji:
- udział w szkoleniach członków Komisji oraz różnych grup zawodowych.
- wybór najkorzystniejszej oferty z programów szkoleniowych

- b) Odpowiedzialni za realizację:
- Przewodniczący Komisji ds. PiRPA

- Pełnomocnik Wójta ds.PiRPA

VI. Organizacja i przeprowadzenie stałego systemu informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

a) Metody i sposób realizacji:

- serwis ulotek informacyjnych

b) Odpowiedzialni za realizację:

- Pełnomocnik Wójta ds.PiRPA

VII. Organizacja kolonii terapeutyczno-profilaktycznych (letnich i zimowych) oraz obozów integracyjnych dla rodzin.

a) Metody i sposób realizacji:

- przyjmowanie i wybór najkorzystniejszej oferty programowej

- współpraca z GOPS

b) Odpowiedzialni za realizację:

- Przewodniczący Komisji ds. PiRPA

- Pełnomocnik Wójta ds.PiRPA

VIII. Ustalenie szczegółowych zasad określonych przez Radę Gminy wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

- zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym

- ograniczenie dostępności alkoholu

a) Metody i sposób realizacji:

- dalsze przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży alkoholi

- przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców

b) Odpowiedzialni za realizację:

- Przewodniczący Komisji ds. PiRPA

- Pełnomocnik Wójta ds.PiRPA

- Członkowie Komisji

IX. Finansowe wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta ds. PiRPA, członków Gminnej Komisji oraz instruktorów terapii prowadzących Grupę Wsparcia osób uzależnionych od alkoholu i Grupę dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie.

X. Zasady wynagradzania członków Komisji ds.PiRPA

1. Członkom Gminnej Komisji ds. PiRPA przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia za prace przysługujące pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy w komisji związanej z realizacją programu w tym:
 - udział w posiedzeniach komisji
 - udział w pracach komisji, wezwaniach osób na rozmowy interwencyjno -motywacyjne
 - za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży
 - za pracę przy przeprowadzaniu imprez wynikających z programu
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności podpisana przez członków komisji oraz potwierdzenie pracy członka komisji przedłożone do księgowości Urzędu Gminy.
3. Członkom Komisji w podróży przysługują diety z tytułu podróży służbowej i zwrot kosztów podróży.
4. Delegację zlecającą podróż służbową członkowi Komisji podpisuje Wójt Gminy

XI. Rozwiązania niezbędne do realizacji zadań:

1. Komisja ds. PiRPA jest faktycznym i realnym koordynatorem programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Płońscy

XII. Środki finansowe niezbędne do realizacji programu na 2005 rok:

1. Art. 11 ust.1 – ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródło finansowania zadań programu PiRPA.
2. Fundusze na ten cel Gmina pozyskuje z opłat za zezwolenia, które znajdują się w rozdziale – 85154 (przeciwdziałanie alkoholizmowi)
 - a) Metody i sposoby realizacji
 - ustanowienie wyłącznym dysponentem środków finansowych rozdziału 85154 Komisji ds. PiRPA
 - ustalenie zasad wynagradzania członków komisji ds.PiRPA

**HARMONOGRAM ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI
I REALIZOWANIA PROBLEMÓW ALKOCHOLOWYCH W GMINIE
PŁOŃNICA NA ROK 2006**

Lp.	ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI
1	Zwiększenie pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych	-zwrot kosztów przejazdu na terapie do ośrodka terapii w Działdowie - praca Grupy wsparcia osób uzależnionych - praca Grupy Przemocowej	I-XII I-XII	- przewodniczący komisji - pełnomocnik wójta ds. PiRPA
2	Wspomaganie pomocne do pracy w ośrodku terapii w Działdowie	-Pomoc rzeczowa (środki biurowe) - pomoc finansowa	Wg potrzeb	- przewodniczący komisji - pełnomocnik wójta ds. PiRPA
3	Praca punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin	- dostępność godz. Przed i popołudniowych (od 8-10 i od 16-18)	I-XII	- pełnomocnik wójta
4	Udzielanie rodzinom wszechstronnej pomocy psychospołecznej	-wezwanie osób zgłoszonych do komisji z powodu nadużywania alkoholu i stosowania przemocy na rozmowy interwencyjno-motywacyjne	I-XII	- pełnomocnik wójta - członkowie komisji
5	Organizacja szkoleń	- szkolenia i kursy doszkalcające do pracy w komisji	Wg potrzeb	- - - przewodniczący komisji - pełnomocnik wójta

6	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> - programy profilaktyczne w szkołach - otwarte grupy wsparcia 	Wg potrzeb	- pełnomocnik wójta
7	Organizowanie imprez rozrywkowych	<ul style="list-style-type: none"> - imprezy odbywające się bez alkoholu, mające wyraźne odniesienie profilaktyczne (Dni rodziny, festyny, sportowe) 	Wg potrzeb	- pełnomocnik wójta
8	Organizacja koloni i obozów terapeutycznych-profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> -letni wypoczynek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - obóz terapeutyczno-integracyjny dla rodzin 	Wg potrzeb	- pełnomocnik wójta

**TERMINARZ WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ
PROGRAMU PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH W GMINIE PŁOŚNICA NA 2006 ROK**

LP	SPOSÓB REALIZACJI	KOSZTY
1	Zwrot kosztów przejazdu na terapie w Działdowie	4 000 zł
2	Wynagrodzenia pełnomocnika wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	6 000 zł
3	Środki biurowe, prenumerata czasopism, opłata telefoniczna	1 500 zł
4	Wynagrodzenie instruktorów terapii : - do prowadzenia grupy wsparcia osób uzależnionych od alkoholu, - do prowadzenia grupy Przemocowej	3000 zł 3000 zł
5	Szkolenia , narady, kursy doszkalcające dla członków komisji osób współpracujących	5 000 zł
6	Wynagrodzenie za prace w komisji	3 400 zł
7	- programy profilaktyczne w szkołach podstawowych - programy dla młodzieży i dorosłych	4 000 zł 2 000 zł
8	Imprezy rozrywkowe (otwarte spotkania grupy)	5 000 zł
9	Imprezy profilaktyczne promujące zdrowy i trzeźwy styl życia (festyny, konkursy, Dni Rodziny), biwak	5 000 zł
10	- wypoczynek dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych - kolonie, biwak - obóz terapeutyczno-profilaktyczny dla rodzin	10 000zł 2 000 zł
11	Pomoc celowa dla ośrodka terapii w Działdowie	2 000 zł
12	Pomoc rzeczowa dla Ośrodka Terapii w Działdowie	2.000 zł.
13.	Zapas na realizację programów wynikłych w trakcie realizacji Programu	2.000 zł.
RAZEM 59 900 ZŁ		